

Listina Jana Lucemburského pro Staré Město pražské (podle: *Historia magistra vitae*, díl 1., Praha 1972, s. 244)

„... na vědomost dáváme všem, kteří znění tohoto listu budou slyšet, že my, projednávajíce se staršími města našeho různé záležitosti a nedostatky, z nichž nejzávažnější byl ten, že město muselo snášet ode všech příchozích po dlouhá léta posměch pro to, že nemá vlastní dům radní ke konání schůzek tak, jako je tomu v jiných velkých městech země, tedy dům, ve kterém by se projednávaly důležité potřeby města i jeho měšťanů... protož my, aby tento nedostatek byl odstraněn, jsme se rozhodli zakoupit z výnosu vinného ungeltu dům s městištěm, kdysi Volfinovi od Kamene náležející, se všemi jeho náležitostmi i platy, ležící na prostředním tržišti proti domu Johlína Jakubova, a to pro čest i právo bohatých i chudých. Zejména pak proto, aby v něm bez jakékoliv překážky přísežní tohoto města i v budoucnosti konali svá shromáždění a jednali o všech potřebných věcech.“

Zbraslavská kronika o novotách mravů (1329—1330) (podle: *Zbraslavská kronika*, Praha 1975, s. 376)

„Nošení čepic, které bylo nejdříve, nyní úplně zmizelo. Zpěv lomenými hlasy v pultónech a kvintách zpívaný, který kdysi pěstovali jen dokonalí hudebníci, ozývá se už nyní při tancích a na náměstích od laiků a farizeů. Také přemnozí naši mluví už na ulicích rozličnými jazyky.“

V oděvech je tak veliká různá znetvořenost, jak veliká různost znetvořených myslí uvnitř to káže. Každý se pokládá za šťastnějšího, kdo vymyslí novou módu. Už je vidět u většiny lidí krátké a úzké šaty s jakýmsi cípem, u lokte splývajícím na sukni, který poletuje jako oslí uši. Klobouky dlouhé a nahoře špičaté, různě zbarvené, se nosí ve městech, více na cestách.“

1. Jaký význam měla pro ekonomiku českých zemí poddanská města a čím se lišila od měst královských?
2. K čemu sloužily ve městech radnice a proč ji pro Staré Město pražské zřizoval Jan Lucemburský?
3. V ukázce ze Zbraslavské kroniky se můžeme dočíst o změnách v životním stylu obyvatelstva Čech. Pokuste se je určit.
4. Vyhledejte podle ilustrací základní stavební prvky rozvinuté gotiky.